

M.596

Särskilda insatser för att stoppa hatbrott mot renskötseln

De många fallen av renskjutningar, senast i februari 2023 i Harads, återaktualiserar behovet av resoluta åtgärder från regeringen och brottsbekämpande myndigheter för att stävja och klara upp de många hatbrott i form av bland annat vapenbrott, jaktbrott, stöld, djurplågeri, skadegörelse som drabbar samer och som i stor grad inte klaras upp.

Den 13:e februari 2023 upptäckte Sirges sameby att renar jagats, dödade och stulits inom samebyns område. Blodspår från skottskador från skadeskjutna renar, spår av döda renar som släpats till en bilväg samt fotspår bekräftar att vapenbrott, djurplågeri, stöld och skadegörelse begåtts.

De senaste åren har många liknande brott skett. Väldigt få av dessa uppklaras. Samebyar har vid flera tillfällen konstaterat att utredningsinsatserna från polis- och åklagarmyndigheterna har varit undermåliga; uteblivna förhör, vittnen har inte sökts och få gärningsmän har lagförts för de många brott som begåtts.

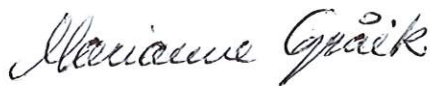
För de samer som blir utsatta för dessa brott, som får sina renar dödade och stulna, som måste ta hand om skadade djur i renhjorden, är de ekonomiska skadorna stora och den psykiska oron allvarlig. Vapenvåld mot renarna skapar en otrygg arbetsmiljö för renskötarna. Samhällets strukturella misslyckande att stävja hatbrott mot samer tär på tryggheten och förtroendet för samhället även hos de samer som inte är direkt drabbade av enskilda hatbrott.

Att renar blir skjutna, dödas och försvinner är en tydlig markering av hat mot samer. De brottsbekämpande myndigheternas misslyckande att stävja brottsligheten mot renskötseln innebär att samer som etnisk grupp inom landets boskapsnäringar i högre grad drabbas negativt i jämförelse med majoritetsbefolkningen. Denna diskriminerande effekt gentemot samerna måste samhället, vår regering och våra brottsbekämpande myndigheter ta ansvar för och korrigera för.

Lagstiftaren måste omgående utreda och besluta att skärpa straffskalan för olovlig skjutning och djurplågeri av renar. Vidare måste de brottsbekämpande myndigheterna ta krafttag för att stävja och klara upp vapenbrott, djurplågeri, stöld och skadegörelse och hatbrott mot samer, bland annat genom att polisen tillsätter en särskild utredningsgrupp för skjutningar och djurplågeri mot renar.

Yrkande

- att Sametinget verkar för att lagstiftare och myndigheter inför en skärpt straffskala för brott i samband med olovlig skjutning, djurplågeri, skadegörelse och stöld av renar,
- att Sametinget verkar för att regeringen och de brottsbekämpande myndigheterna vidtar omgående särskilda åtgärder för att i högre grad stävja och klara upp vapenbrott, djurplågeri, stöld, skadegörelse och hatbrott mot renskötare.

Marianne Gråik

För sametingspartiet Sámiid Riikkabelloodat

Lars Miguel Utsi

För sametingspartiet Guovssonásti

Marita Stinnerbom

För sametingspartiet Guovssonásti

Hanna-Sofie Utsi

För sametingspartiet Min Geaidnu

Christina Åhrén

För sametingspartiet Min Geaidnu